Δημόκριτος

20 Αλλά γε το δει τον λέγοντα μη φάναι μόνον, αλλα και την αιτίαν αυτου λέγειν, και μη τίθεσθαι μηδεν μηδ' αξιουν αξίωμα άλογον, αλλ' η επαγωγην η απόδειξιν φέρειν. . . . . Όλως δε το νομίζειν αρχην ειναι ταύτην ικανην, ότι αει η εστιν ούτως η γίγνεται, ουκ ορθως έχει υπολαβειν, εφ' ο Δημόκριτος ανάγει τας περι φύσεως αιτίας, ως ούτω και το πρότερον εγίνετο. Του δε αει ουκ αξιοι αρχην ζητειν, λέγων επί τινων ορθως, ότι δ' επι πάντων ουκ ορθως. Και γαρ το τρίγωνον έχει δυσιν ορθαις αει τας γωνίας ίσας, αλλ' όμως εστι τι της αϊδιότητος ταύτης έτερον αίτιον. Των μέντοι αρχων ουκ εστιν έτερον αίτιον, αϊδίων ουσων. Ότι μεν ουδεις ην χρόνος ουδ' έσται, ότε κίνησις ουκ ην ή ουκ έσται, ειρήσθω τοσαυτα. Αριστοτ. Φυσικης ακροάσεως Η. ά Τ. Β'. σ. 344

Κεφ. Β. Ανάγκη δ' ήτοι μίαν είναι αρχην η πλείους, ήτοι ακίνητον, ώσπερ φησι Παρμενίδης καί Μέλισσος, ή κινουμένην, ώσπερ οί φυσικοί, οί μέν αίρα φάσκοντες είναι, οί δέ ύδωρ, τήν πρώτην άρχήν· εί δέ πλείους, ή πεπερασμένας ή απείρους· ή εί πεπερασμένας, πλείους δέ μιας ή δύο ή τρεις ή τέτταρας ή άλλον τινά άριθμόν· ή εί απείρους, ή ούτως ώσπερ Δημόκριτος, τό γένος έν, σχήματι δέ ή είδει διαφερούσας, „ „ 248

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

197

ἢ καὶ ἐναντίας. ὁμοίως δὲ ζητοῦσι καὶ οἱ τὰ ὄντα ζητοῦντες πόσα· ἐξ ὧν γὰρ τὰ ὄντα ἐστί ζητοῦσι πρῶτον, ταῦτα πότερον ἓν ἢ πολλά· καὶ εἰ πολλά, ἢ πεπερασμένα ἢ ἄπειρα. ὥστε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ στοιχεῖον ζητοῦσι, πότερον ἓν ἢ πολλά. Τὸ μὲν οὖν εἰ ἓν καὶ ἀκίνητον τὸ ὂν σκοπεῖν οὐ περὶ φύσεώς ἐστι σκοπεῖν. ὥσπερ γὰρ καὶ τῷ γεωμέτρῃ οὐκέτι λόγος ἐστὶ πρὸς τὸν ἀνελόντα τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἤτοι ἑτέρας ἐπιστήμης ἢ πασῶν κοινῆς, οὕτως οὐδὲ τῷ περὶ ἀρχῶν· οὐ γὰρ ἔτι ἀρχή ἐστιν, εἰ ἓν μόνον καὶ οὕτως ἓν ἔστιν.

Βιβλ. Η. α σ. 343 [illegible] περὶ χρόνου ἔξω ἑνὸς ὁμονοητικῶς ἔχοντες φαίνονται πάντες· ἀγένητον γὰρ εἶναι λέγουσι. Καὶ διὰ τοῦτο Δημόκριτός γε δείκνυσιν ὡς ἀδύνατον ἅπαντα γεγονέναι· τὸν γὰρ χρόνον ἀγένητον εἶναι.

Δημόκριτος

20 Αλλα μ τουτο δει τον λεγοντα μη φαναι μονον, αλλα και Αριστοτ.
την αιτιαν αυτου λεγειν, και μη τιθεσθαι μηδεν υπό Φυσικης ακρο-
αλογον αξιωμα αλογον, αλλ' η επαγωγην η αποδειξιν άσεως Η. ά
φερειν. . . . . Ολως δε το νο- Τ. Β'. σελ. 344
μιζειν αρχην ειναι ταυτην ικανην, ότι αει η εστιν
ούτως η γίγνεται, ουκ ορθως έχει υπολαβειν εφ' ο Δημό-
κριτος ανάγει τας περι φύσεως αιτίας, ως ούτω και το πρό-
τερον εγίνετο. του δε αει ουκ αξιοι αρχην ζητειν, ε-
πι τινων ορθως, ότι δ' επι πάντων ουκ ορθως.
Και γαρ το τρίγωνον έχει δυσιν ορθαις αει τας γωνί-
ας ίσας, αλλ' όμως έστι τι της αϊδιότητος ταύτης έτερον
αίτιον. των μέντοι αρχων ουκ έστιν έτερον αίτιον, αϊ-
δίων ουσων. Ότι μεν ουν ουδεις ην χρόνος ουδ' έσται, ότε
κίνησις ουκ ην ή ουκ έσται, ειρήσθω τοσαυτα..

Κεφ. Β'. Ανάγκη δ' ήτοι μίαν είναι αρχην η πλ[illegible] ηγεμίαν, ήτοι . " " 248
ακίνητον, ώσπερ φησι Παρμενίδης καί Μέλισσος, ή κινουμένην,
ώσπερ οί φυσικοί, οί μέν αέρα φάσκοντες είναι, οί δέ ύδωρ,
τήν πρώτην άρχήν· εί δέ πλείους, ή πεπερασμένας ή απεί-
ρους· κ'εί πεπερασμένας, πλείους δέ μιας ή δύο ή τρείς ή
τέτταρας ή άλλον τινά αριθμόν· κ' εί απείρους, ή ούτως ώσ-
περ Δημόκριτος, τό γένος έν, σχήματι δέ ή είδει διαφερούσας,

198

ἢ ἡ ἐναντίων. Ὁμοίως δὲ ζητοῦσι καὶ οἱ τὰ ὄντα ζητοῦν-
τες πόσα. Ἐξ ὧν γὰρ τὰ ὄντα ἐστί, ζητοῦσι πρῶτον, ταῦ-
τα πότερον ἓν ἢ πολλά· καὶ εἰ πολλά, εἰ πεπερασμένα ἢ
ἄπειρα. Ὥστε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ στοιχεῖον ζητοῦσι, πότερα
ἓν ἢ πολλά. Τὸ μὲν οὖν εἰ ἓν καὶ ἀκίνητον τὸ ὂν σκοπεῖν
οὐ περὶ φύσεώς ἐστι σκοπεῖν. Ὥσπερ γὰρ καὶ τῷ γεωμέτρῃ
οὐκέτι λόγος ἐστὶ πρὸς τὸν ἀνελόντα τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἤ-
τοι ἑτέρας ἐπιστήμης ἢ πασῶν κοινῆς, οὕτως οὐδὲ τῷ
περὶ ἀρχῶν· οὐ γὰρ ἔτι ἀρχή ἐστιν, εἰ ἓν μόνον καὶ οὕ-
τως ἓν ἐστιν.

…κ. θ. α « Αλλα μην περί γε χρονου εξω ενος ομονοητικως
…. 343 εχοντες φαινονται παντες· αγενητον γαρ ειναι λεγουσι.
Και δια τουτο Δημοκριτος γε δεικνυσιν ως αδυνα-
τον απαντα γεγονεναι· τον γαρ χρονον αγενητον ει-
ναι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ